



Klicka på bilden för att se den större! Flygfoto skänkt av Leif Crona, godkänt för publicering av Försvarsstaben, augusti 2014

[Du hittar klickbara rubriker här!](#)

Vill du ladda ner en redigerad version av A. 9 Tre Bäckar som Word-fil för personligt bruk är det bara att klicka på filen nedan - enkel att skriva ut! Tänk bara på copyright och publiceringsrättigheter!!

[A 9 Tre Bäcker .docx](#) 9.8 MB

Hålltorps Qvarn --> Tre Bäckar 1:1

Under åren 1939-1940 bygger Agda Österberg i Varnhem huset Tre Bäckar med ateljéer och väveri.

Ur ortsnamnsregistret;

Tre Bäckar är uppfört på (Stora) Hålltorps mark och är ett nymamn, efter att tre bäckar rinner samman här.

Anm;

De tre bäckarnas sammanrinning
hänger samman med
anordningar med den större
bäcken för att få fram kvarnvatten
genom trumma och kanaler.

(Info Bengt Jonsson 2013, Skara)



Tre Bäckars ägor inritade med rött på 1960 års karta.

KLICKBARA RUBRIKER PÅ DENNA SIDA

(Du kan alltså klicka på rubriken och hamna vid texten för den på denna sidan!)

- [Hålltorps Qvarn --> Tre Bäckar 1:1](#)
- [Tre Bäckar](#)
- [I ett historiskt perspektiv](#)
- [1758 års karta Stora Hålltorp](#)
- [Handritad skiss över Hålltorps kvarnar i relation till Tre Bäckar](#)
- [Tre Bäckar ett konstnärshus i historisk miljö - foto](#)
- [Hålltorps kvarns byggnader på platsen för dagens Tre Bäckar - foto](#)
- [Hålltorps kvarns byggnader på karta 1877](#)

Agda Österberg;

- [Agda Österberg-mangkonstnär - - textilkonstnär](#)
- [Kormattan i Varnhems klosterkyrka - vävd 1951](#)
- [Kort om Agdas personliga liv](#)
- [Något från Gunnar Lindströms släkt](#)
- [Gunnar Lindström tavlor och skisser](#)
- [Artikel ur Film- och Bildjournalen. Nr 8. 1954. 1:a årgången - Gunnar Lindström](#)
- [Biografi Agda Österberg](#)
- [Axevall-Varnhemsslöjd & Tre Bäckar; artikel i Varnhemsbygden 1990](#)
- [Foto utställningslokal Varnhemsbranden 1979](#)
- [Artikeln](#)
- [Tre Bäckar efter Agda](#)
- [En växande marknad med ökat intresse](#)
- [Några från trakten som arbetade på Tre Bäckar och verk de medvävt i](#)
- [Kunskapens träd på gott och ont](#)
- [Ett textilarbete utfört av Inga-Lill Jonsson utifrån konstnärens direktiv](#)
- [Från arbetsplatsen Tre Bäckar](#)
- [Tre Bäckar 2012 - som privatbostad för del av släkten](#)
- [Ett uppslag i Gård & Villa Nr 4 2014](#)

Tre Bäckar

I ett historiskt perspektiv

En inritning (KF) av **Stora Hålltorp** med grund från 1769 visar **Tre Bäckars** placering i förhållande till de gårdshus som försvann i mitten på 1800-talet.

Då med tre bostadshus på hustomten och vågsystemet runt **Lilla Hålltorp**, **Stora Hålltorp** och **Redsvenstorp** lite annorlunda (brun linje).

Placeringen enbart ungefärlig! Husen låg kanske något mer i nord-sydlig riktning - enligt kartan nedan.



1960 års kartor från Lantmäteriet Historiska Kartor

[<-- Till sidans rubriker!](#)

1758 års karta Stora Hålltorp

Här en mer exakt detaljbild av de tre boningshusens läge på karta från 1758 över **Stora Hålltorp** för uppdelning av varje markdel på tre ägare.

Platsen ligger väster om nuvarande **Tre Bäckar**.

Idag kan husplatsen skönjas som en liten sammanhängande kulle som delas av nuvarande väg till **Redsvenstorp** från riksväg 49.

Lantmätaren skriver i karttexten:

A. Mangårdstomten delas inte "tymedelst at ther finnes trenne huseplatser och gården ej mera bestod än af 3/4 hemman."



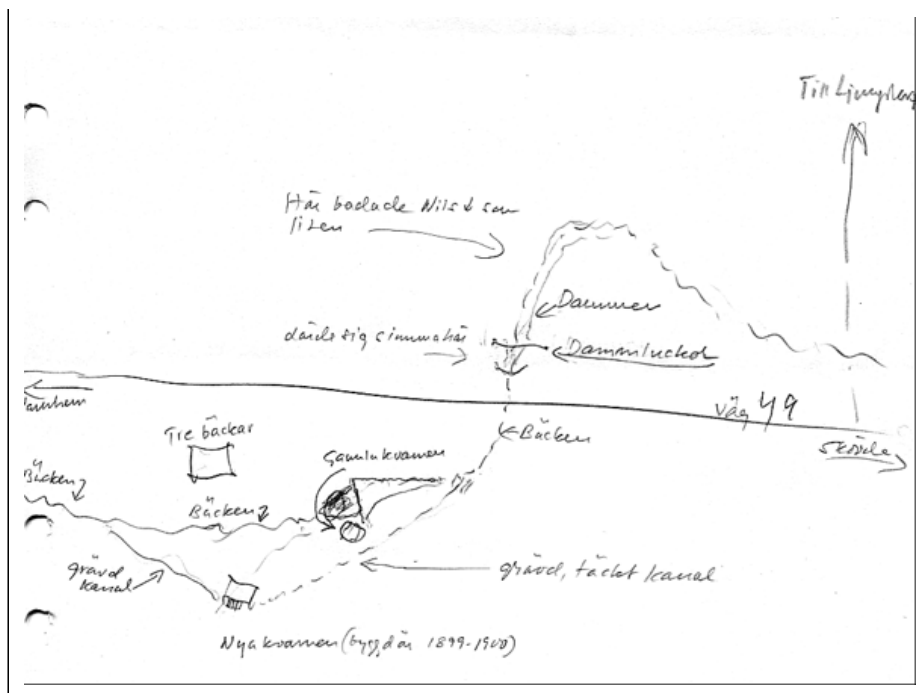
[<-- Till sidans rubriker!](#)

Handritad skiss över Hålltorps kvarnar i relation till Tre Bäckar

Kartan handskissad av **Nils Lann 2002**. Den beskriver hur **Hålltorps** kvarnar (gamla och nya-1899) låg i förhållande till nuvarande **Tre Bäckar**. Bäckan använts med täckta och öppna kanaler och ger så de tre "bäckarna" som sammanstrålar där **Tre Bäckar** bygger sitt hus 1939. (Tillhandahållen av Verna Andersson, Ljungstorp, 2013)

Se mer på rubriksidan [A. 10 Hålltorps kvarn!](#)

[<-- Till sidans rubriker!](#)



Tre Bäcker ett konstnärshus i historisk miljö



Vykort ur Jan Johanssons (från Vibonätt) samling, Skövde, 2015



Vykort ur Jan Johanssons (från Vibonätt) samling, Skövde, 2015

Tre Bäcker byggt 1939-40 med en av "kvarndammarna" som så småningom blir en modern swimmingpool. Från



början grunden till kvarnbyggnaden själv! Funkishuset Tre Bäckar ritade hon med hjälp av arkitekten Edvin Neuendorf, Skövde, som kombinerad bostad, ateljé och väveri. Det är 650 kvadratmeter stort med tre våningar plus ett litet vindsrum ovanpå taket. Tre delar - bostad, ateljéer och flera visningsrum - skulle rymmas under samma tak, men ändå vara separerade. Väveriet låg på bottenvåningen. Foto från ca 1960 ur Tre Bäckars arkiv.

(Bild med tillstånd av Agda Österbergsällskapet - www.agdaosterberg.com)

<-- [Till sidans rubriker!](#)

Tre Bäckar byggs - Harald Främst, Varnhem är byggare



Bild från Anders Främst album, Varnhem nov. 2015

Taklagsfest på Tre Bäckar med taklagskrans.

På taket till Tre Bäckar med utsikt.



Bild från Anders Främst album, Varnhem nov. 2015

Här byggs kanten för bassängen som blir simbassäng i den gamla grunden för Hålltorps kvarn. Elsa Främst far, stenhuggaren Viktor från Åsa, tar sig ett bloss.



Hålltorps kvarns byggnader på platsen för dagens Tre Bäcker



Här är Hålltorps kvarns bostadshus, ladugård, uthus och med kvarnbyggnaden som skymtar i bakgrunden på andra sidan bäcken som då gick mellan kvarnen och dåvarande boplat. Bilden tagen troligen 1929, dvs exakt 10 år innan de revs och fick ge plats för Tre Bäckars byggnadskomplex. Bilden tagen ett bit söder om nuvarande riksväg 49 - i stort sett från Tre Bäckars nuvarande infartsport.

(Bilden förmedlad 2013 av Bengt Jonsson, född i Ivarstorp och med modern född här!)



Bilden förmedlad 2013 av Bengt Jonsson, född i Ivarstorp och med modern född här!

Bild från 1929 som visar kafferep hos "mjölnarns" och frun ha hängt upp sina textilier på tork på skigärdesgården i den västra delen av området för senare Tre Bäckars byggnader. Som en föraning om platsens senare betydelse för den textila utvecklingen!

Mjölarparet Linus och Charlotta Berg bjuder frikostigt Britta Wallin på kaffe med dopp i sin trädgård på ett för tiden modernt ihopfällbart bord. Även kaffepannan var av en senare modell.



Bilder från Helena Bromér, 2014, dotter till Iris Bromér, född Ohlsson. Dotter till Karl Ohlsson, Storekullen. På bilden längst till höger.

På den här bilden 1942 vid Tre Bäckar, som platsen redan nu döpts till, ser vi delar av det första gänget medarbetare hos Agda Österberg. Man kan se kvarngrunden vid bäcken bakom dem till höger. Det ser ut som om delar av byggnad finns kvar till vänster om gruppen och nytt virke efter bygget av Tre Bäckar ligger bakom dem till vänster. Tre Bäckar ligger åt vänster utanför bild och stod färdigt 1940 i sin första etapp.

Tre Bäckars arbetsgång består av från vänster;

Inga Olsson, Märta Persson, Britta Löfgren, Gösta Lundblad och Iris Olsson.

Farfar och farmor till Inga och Iris Olsson;

Johan O. Ohlsson och Anna Maria f. Kyrk, Storekullen/Björkedalen, Varnhem

Far & mor till Inga och Iris;

Karl & Hilda Olsson, Storekullen

Gamla landsvägsbron ovanför Tre Bäckar. Bron var ens.k. valvbro och satt av kalksten och mycket stabil. Troligen byggd på 1860-talet. Foto från 1930-talet.

Då nya väg 49 byggdes 1958 revs den och ersattes med en betongbro. Bilden tagen från platsen för den gamla kvarndammen.

(Text Nils Lann)

Hålltorps kvarndamm på 1930-talet. Dammen låg ovanför landsvägsbron c:a 250 m från kvarnen.

När mjölnaren behövde malvatten fick han gå hit och öppna luckorna. Vattnet rann sedan fritt till en krök av bäcken. Här leddes det in till kvarnen genom en stensatt trumma som gick under "Kvarnagärdet".



Västergötlands Museum - bildarkivet/bildnummer: A145127:8
Fotograf: Nils Lann



Västergötlands Museum - bildarkivet/bildnummer: A145127:10
Fotograf: Nils Lann

Bilden är tagen vid en översvämning efter ett ymnigt regn.

Hålltorps kvarn låg bakom nuvarande Tre Bäckar.

Av kvarnhuset återstår endast undervåningen, vilken gjordes om till simbassäng.

(Text Nils Lann)

<-- [Till sidans rubriker!](#)

Hålltorps kvarns byggnader på karta 1877

Hålltorps kvarn byggdes under 1800-talets senare halva och var också en boplats med ladugård och uthus.

På kartan till höger ses boplatsen markerad med grönt, samt en kvarnmarkering söder om bäcken med egen tillfartsväg från dåvarande Skövdevägen i gränsen till Stenhammarens mark.

Se också **A. 10 Hålltorps kvarn** - [klicka här!](#)

<-- [Till sidans rubriker!](#)



Klicka på bilden för att se kartan större!

Agda Österberg-mångkonstnär

Se massor av Agdas mattor, annan konst och historia på "Agda Österberg Sällskapets" hemsida: <http://agdaosterberg.wordpress.com/about/>

Agda Österberg
1891-1987



Agda Elisabet Österberg, keramiker och textilkonstnärinna, född i Stockholm den 28 oktober 1891, dotter till guldsmid Per August Österberg och Amalia Mittag. Fadern dog redan 1903 då Agda bara var 12 år gammal och resten av ungdomsåren bodde hon tillsammans med mamman på Sigtunagatan i Stockholm. 1909 inledde Agda sina studier vid Althins målarskola och under perioden 1912-14 gick hon på Konstfack. Under studietiden och fram till ca 1920 formgav och dekorerade hon nytto- och brukskeramik för St. Eriks Lervarufabriker i Uppsala. Hon gör även studieresor till ett tiotal europeiska länder under 1920-talet.

I mitten av 1910-talet börjar Agda även att intressera sig för mönsterritning. Perioden 1916-26 var hon medlem av Handarbetets Vänner i Stockholm och deltog vid flera av deras utställningar, bl.a. på Liljevalchs konsthall. Agda var under flera år ledare för textilateljén Libraria i Stockholm och hade även några få uppdrag för Varbergs Stenkärlsfabrik på 1920-talet.

I mitten av 1910-talet börjar Agda även att intressera sig för mönsterritning. Perioden 1916-26 var hon medlem av Handarbetets Vänner i Stockholm och deltog vid flera av deras utställningar, bl.a. på Liljevalchs konsthall. Agda var under flera år ledare för textilateljén Libraria i Stockholm och hade även några få uppdrag för Varbergs Stenkärlsfabrik på 1920-talet.

(Text och bild från <http://www.signaturer.se/Sverige/AgdaOsterberg.htm>)

Inte bara textil i Agda Österbergs konstnärsliv - En unik terrin, målade och signerade med hennes namn och HKS, från hennes studietid vid Högre konstindustriella skolan

- textilkonstnär



Västergötlands Museum - bildarkivet/bildnummer: A165001:6228
Fotograf: Stig Rehn

Hon övertar Axevalle-Varnhemsslöjd 1935 och inleder egen verksamhet med väveri och broderiateljé. Bland de första beställningarna på kyrklig textil är mässhakar för Lidköping 1934.

Prins Eugen beställer en matta till Waldemarsudde år 1936.

Deltar i Världsutställningen i Paris 1937 med broderiet "Johannes uppenbarelse" (nu tillhörigt Gustav Adolfskyrkan, Borås).

Under åren 1939-40 bygger Agda Österberg i Varnhem huset Tre Bäckar med ateljéer och väveri. Huset ligger verkligen vid tre bäckars möte vid forna Hålltorps kvarn norr om Varnhems klosterkyrka. Den gamla kvarngrunden blev med tiden en vacker swimmingpool!

(Fyra textstycken från hemsidan www.agdaosterberg.com)

Vid årsskiftet 1939-1940 flyttade hon till Tre Bäckar, som kom att bli hennes hem och arbetsplats fram till 1987 då hon avled. Hennes liturgiska textilier är väl representerade i de västgötska kyrkorna.



(Bild med tillstånd av Agda Österberg-sällskapet)

(Text; Johanna Austrin, 1:a konservator, Västergötlands museum)



Bild från Bror Antbäcks samlingar, Björsgården, Varnhem, 2014.

Firmakuvert från tiden av Agda Österbergs övertagna ägande av Axevalle - Varnhems - Slöjd.



Villa-Nås byggd 1932 ägdes då av Anna Katarina Johansson, Stationsvägen 10, Lidköping (Tureberg) - ur församlingsbok Varnhem 1922-1938

Agda Österberg lämnar Stockholm 1933 och bosätter sig i Villa Nås, Varnhem, där hon hyr en vacker italieninspirerad 1920-talsvilla på Billingsens sydsluttning väster om Varnhem. Edvin Neuendorf tillhörde Agda Österbergs vänkrets. Han har ritat Villa Nås i Varnhem, där Agda Österberg bodde under sin första tid i Skaraborg. Även Tre Bäcker har Neuendorf som arkitekt efter Agda Österbergs önskemål och idéer.



Bild från Anders Främst album, Varnhem nov. 2015



Bild från Anders Främst album, Varnhem nov. 2015

Bygget av Villa Nås 1932. Byggare var Harald Främst. Taklagsfest med enris och flagga!



Agda Österbergs gåva till byggaren Harald Främsts hustru Elsa Främst - i privat ägo inom släkten Främst.



Harald Främst t h på Villa Nås - okänd man t v.



Klicka på bilden för större bild! Bild via Verna Andersson, Ljungtorp

Fr vänster, de som är på andra sidan bilen:

- 1) Agda Österbergs mor (i vit hatt),
- 2) Anna-Lisa Olsson Nyttorp (bakom Agdas arm)
- 3) Agda Österberg (i prickig kappa),
- 4) ? från Stockholm, ljus
- 5) ? från Åsa N Lundby, mörk,
- 6) ? (med hatten långt nerdragen över ögonen,
- 7) Solveig Larsson (skomakare Larssons dotter) man ser hennes ben och fot. Agda blandar här både nya och gamla vänner i en bil nedkörd från Stockholm med modern på besök i nybyggda Villa Nås på 1930-talet.

Verna skriver vidare: Fotot är från min svägerska Maria Andersson, gift med min bror Arne. Lisa på fotot är en syster till Maria. Maria född Olsson, har arbetat på Tre Bäcker. Lisa har gjort det också. Maria och Lisa är barn i familjen Olsson, [Nyttorp. C. 48.](#)

Agda Österberg vid olika åldrar i sin hemmiljö på Tre Bäckar - ett hem som också var hennes ateljé och arbetslokal för framställning av textilier.



Västergötlands Museum - bildarkivet/bildnummer: A165001:6227
Fotograf: Stig Rehn



(Bild med tillstånd av Agda Österbergsällskapet, hemsidesadress: www.agdaosterberg.com)



(Bild med tillstånd från Agda Österberg-sällskapet)

Agda Österbergs textila palett var stark och färgrik!



Västergötlands Museum - bildarkivet/bildnummer: A17819 Fotograf: Nils Fredrik Beerstahl

Agda Österberg i sin ateljé. Foto juni 1972.



Den dramatiska kormattan "Människans åldrar" eller "Livsvandringen" i Varnhems Klosterkyrka vävd till kyrkan 1951. I viss mån speglar inslag i den hennes då komplicerade liv med bl a en svår skilsmässa just bakom sig.

Illis Quorum

Textilkonstnärinnan Agda Österberg tilldelades i torsdagens konselj medaljen Illis Quorum. Hon har gjort sig särskilt känd för sin verksamhet inom den kyrkliga textilkonsten men har också ägnat sig åt textil inredning i allmänhet och är representerad över hela världen. Efter att ha varit konstnärlig ledare för Libraria i Stockholm övertog fru Österberg Axevalla-Varnhems Slöjd år 1934 och har med sina 20 anställda händerna fulla av beställningar både till kyrkorna i trakten och till enskilda.



Agda Österberg.

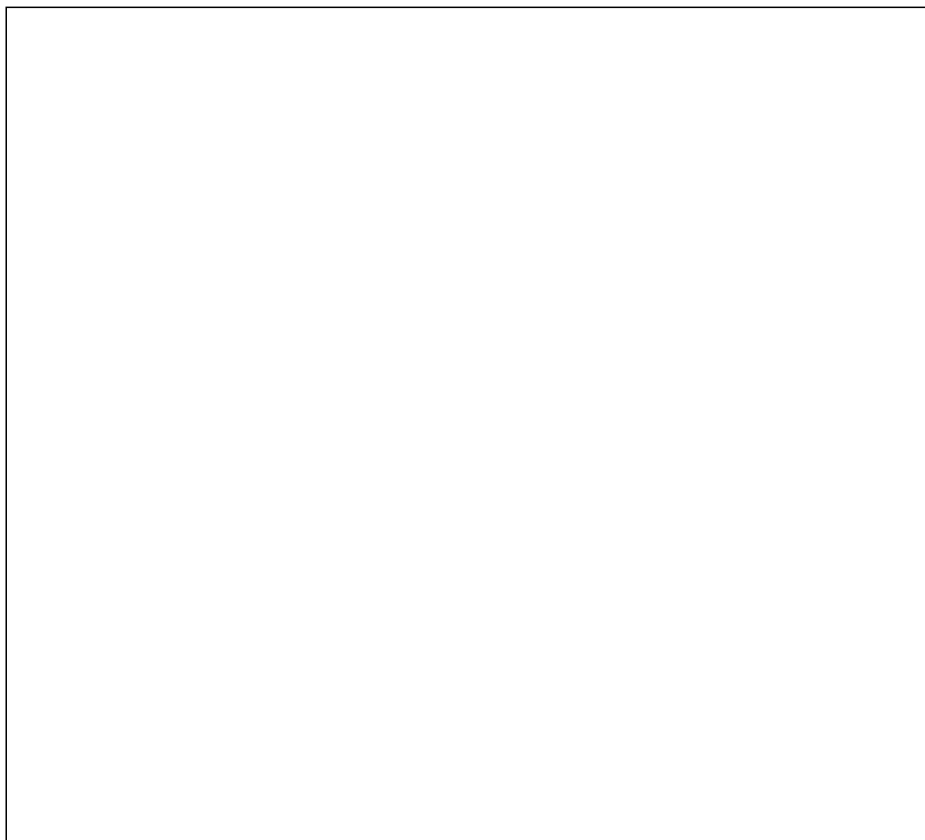
Den 28 oktober firade fru Österberg sin 60-årsdag och blev föremål för stora uppvaktningar, bl. a. av biskop Yngve Rudberg, som vittnade om den betydelse hennes konstnärskap och hennes ateljés verksamhet har inom stiftet.

År 1951 tilldelades Agda Österberg Illis Quorum, femte storleken för betydande konstnärlig gärning. 1965 tilldelades hon Skaraborgs läns landstings kulturstipendium och 1975 Västergötlands Forminnesförenings förtjänstmedalj i guld.

[<-- Till sidans rubriker!](#)

Läs gärna en längre artikel kring Axevalla-Varnhemsslöjd och Agda Österberg med Tre Bäcker nedan - [klicka här!](#) - eller scrolla sidan ner!

Kormattan i Varnhems klosterkyrka - vävd 1951





"Livsvandringen" kormatta i Varnhems klosterkyrka av Agda Österberg 1951. Vykort E. Danielsson AB, Genevad. Fotograf Roland Svensson.

Text till kormattans presentation på vykortet av Birgitta Sträng, Ljungstorp:

"Mattan visar en ålderstrappa i de liturgiska färgerna. Den börjar i väster, där fröna gror i jorden och barnen växer i det gröna. I det röda möter de unga kärlekens eld och i det violetta besvikelse. Framför altaret tar brudparet emot Guds välsignelse innan de går ut i livet och bygger upp sitt hem och åter möter tårarna. Den lilla familjen omsluts av Marias blå himmelsmantel. Ären går, barnbarnen kommer. Här grånar och livsvandringen fullbordas med urnorna i jorden. Den röda bården runt mattan symboliserar Guds kärlek som omsluter oss under hela livsvandringen ända ner i graven, men också bortom."

(Citerat med tillstånd av Birgitta Sträng)

Birgitta fastställer också att mattan av Agda Österberg döptes till "Livsvandringen" - bekräftat 2013 av Börje Österberg.

[<-- Till sidans rubriker!](#)

Kort om Agdas personliga liv

År 1936 gifte sig Agda Österberg med konstnären Gunnar Lindström. Äktenskapet var barnlöst och stormigt. Gunnar Lindström hade under 20-talet arbetat som stuntman i Hollywood åt bl.a. Douglas Fairbanks. År 1951 skilde sig paret. Agda Österberg sörjde dock för Lindström fram till hans död. Han hade tillgång till en ateljé i källaren på Tre Bäckar.

(Text från Agda Österberg-sällskapets hemsida)

Under den "aktiva" tiden för skilsmässan stoppade Lindströms advokat t o m verksamheten vid Tre Bäckar, för att "reda ut" affärerna. Hela hennes personliga, konstnärliga och affärsmässiga liv drogs alltså in i den processen innan skilsmässan var klar och påverkade också de anställda som inte fick lov att arbeta under en tid.

(Uppgift 2013 av Bengt Jonsson, arbetande på Tre Bäckar 1947 - 1963)

Fakta: Exmaken Axel Gunnar Sixten Lindström född 5/10 1897 i Skövde, död 1959 19/5 i Skövde, Lennart Torstenssonsgatan, fränsild sedan 1952 14/6.



Agda Österberg efter den mest aktiva tiden som textilkonstnär. I slutet av 1970-talet lade hon ner sina arbetsverktyg.

(Bild med tillstånd från Agda Österberg-sällskapet) www.agdaosterberg.com

<-- [Till sidans rubiker!](#)

Något från Gunnar Lindströms släkt

Peter Nässén berättar;

"Min mormors man var **Gunnar Lindströms** farbror. Mormors far **Nils Johan** ju var en ganska bekant rumlare i staden vid just den här tiden (dömd till straffarbete 1893). Nils Johans syster och systerson dömdes också för olika brott 1894 resp. 1897.

Lite pikant då alltså detta var vid tiden då Gunnars far August Hallberg Lindström var Extra Polis i Skövde några få år innan han arbetslivet ut blev vaktmästare på Skaraborgs läns Enskilda bank i Skövde (Skaraborgsbanken)."

Kort från projektet kring Gunnar Lindströms släkt:

Fadern August Hallberg Lindström i **Skövde mellan 1894 - 1924** (därefter saknas uppgifter i församlingsbok).

Tomt Nr 38 1894 - 1897 & August Hallberg Lindström: Här ser man att han varit stamanställd innan flytten till Skövde och att han flyttade till Skövde 1894 från Helsingborgs Garnisonsförsamling.*



Foto av & från Peter Nässén, 2015 - bilden är hans mormors syster Hildur (med make), som utvandrade till USA 1912

* Helsingborgs Garnisonsförsamling var en församling i nuvarande i Lunds stift i nuvarande Helsingborgs kommun. Församlingen uppgick 1897 i Malmö garnisonsförsamling, dvs några år efter att August lämnat Helsingborg.

1894 den 9/11 skrivs August i Skövde på **tomt Nr 38** som **F.d. Husaren K:73 vid 6:e Sqvadronen** - han är också **Extra Polis** i Skövde och namnet Lindström var ytterligare ett namn har han fått med sig från militären!

1896 den 9/11 gifter han sig med Emma Lovisa Larsson, som flyttar in från Tomt Nr 5 i Skövde.

1897 den 5/10 föds Axel **Gunnar** Sixten och **August** får vaktmästarjobbet oc familjen flyttar in i Skaraborgs läns Enskilda Banks vaktmästarlägenhet 1897 (Inte konstigt att han fick det jobbet, då han var Extra Polis i Skövde.)

Det fanns också en notering om han tillhört "Kören stora under 2 år". (ArkivDigital; AID: v25255.b313.s302)

Tomt Nr 6 - under åren 1897 - 1924 - familjen Lindström:

Kvarteret nr 6 ägdes av Skaraborgs läns Enskilda Bank och han står där löpande som vaktmästare i en av bankens lägenheter fr o m 1897. Han skrivs nu som: **Vaktmästare Johan August Hallberg Lindström** De får här barnen **Axel Gunnar Sixten**, född 1897 den 5/10 och **Karin Elisabet Ingeborg**, född 16/12 1898.

Familjen tar sig piga ett år efter inflyttningen - en funktion de sedan behåller med olika pigor genom alla åren. Inte alla förunnat. Första pigan kom från fruns födelseort Synnerby och flyttar in 1898. (ArkivDigital; AID: v25255.b53.s42)

(Kuriosa: familjen har för perioderna 1900-1924 en helt egen sida i Husförhörlängden med pigorna noterade längst ner på sidan - nästan en ny varje år som brukligt.)

1910 skrivs **Gunnar Lindström** som studerande (tog studenten!)

1921 den 5/12 skrivs han in i församlingsboken sidor över obefintliga (USA?)

(ArkivDigital; AID: 114293.b75.s63)

Johan August Hallbergs föräldrar:

Utgångspunkt i att han är mantalsskriven 1890 hos sin morbror Carl i Westorp, född 1873 i Björkängs församling (Riksarkivet) **Formalia**; Karl Johan Johansson, född 1847 10/7 i Fägre - död 12/2 1935 på Dalaholm i Skövde. Hans hustru Emma Johansson född Andersdotter 13/3 1854 i Fägre död 5/7 1897 i Västorp (Westorp) Varnhem.

Födelseboken Björkäng + husförhörlängd 1873:

Johan August född den 4/5 1873 av Jord Arrendator/arbetaren **August Andersson Hallberg**, född i Fägre 1840 den 3/2 med hustrun **Lotta Johansdotter**, född i Trästena den 10/3 1845 - återfinns vid hans födelse 1873 i Björkäng Kilen (pag. 139). Sonen och brodern Carl Emil, född 1870 15/9 - dog här 23/5 1872.

Johan August och föräldrarna flyttar till **Sjogerstad** den 11/11 1877 (här saknas inflytningsuppgifter).

Vid poolen Tre Bäcker 1950



Foto från Peter Nässén, 2015.

Peter Nässén (f. 1949) skriver:

"På bilden ser man min kusin Steneric Gustafson i Stockholm till höger på luftmadrassen i poolen. Han är vid tillfället ca 15 år (född 1935). Den vänstra killen är en dansk grabb som var på besök. I bakgrunden ser man bl.a. min far Olle Nässén hållande undertecknad i famnen. Min mor Eva Nässén, f. Hallberg, sitter till höger vid bordet."



Foto från Peter Nässén, 2015.

Peter Nässén berättar:

"På den här bilden sitter mina föräldrar båda vid bordet och jag är nedsatt i barnvagnen. Detta är alltså bevis för att jag själv besökt Tre Bäckar, men som du förstår har jag inga minnen av detta. Någonstans i närheten finns säkert Gunnar Lindström."

[<-- Till sidans rubriker!](#)

Gunnar Lindström - tavlor och skisser

Kanske en bild av Gunnars drömgestalt av Agda Österberg efter hans tid i Hollywood. Hon var ju känd för sina hattar och kreattioner! Vissa drag av Agda kan man kanske ana!? Jämför med urklippet angående Illis Quorum 1951 ovan!

"Zorro" tycks också ha varit framme - med ett bakvänt "Z" för "Zorros märke" - kanske ser hon sig i spegeln - "Zorro" var en filmgestalt under b la 1940-50-talet - men fanns också som en tidig film av Douglas Fairbanks, för vilken alltså Gunnar var stuntman på just 1920-talet. Kring konst kan man ju ha många spekulationer.

Zorro var också namn på en av Agda Österbergs bulldogs vid tiden.

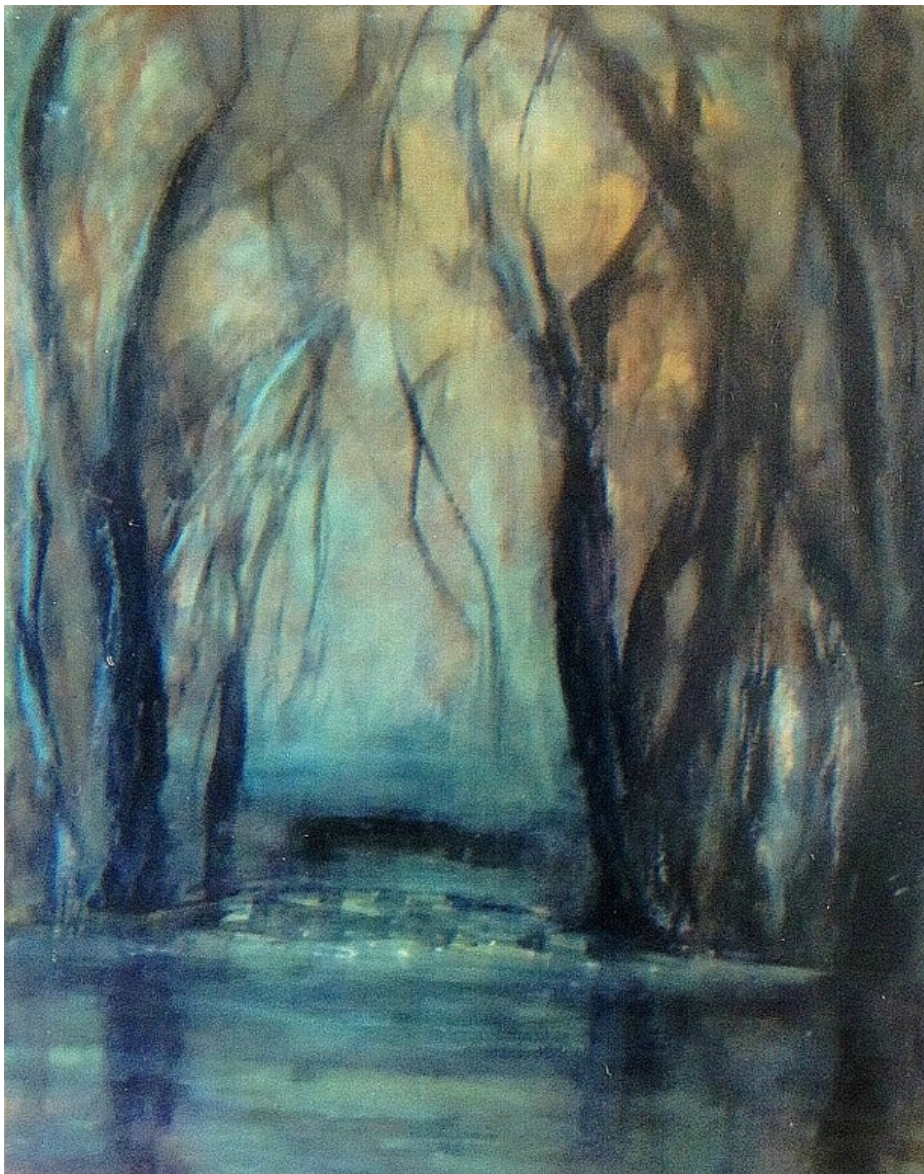


Foto av målning på baksidan av masonit av Gunnar Lindström, 1933. Storlek; 40x42 cm Räddad undan uppeldning och hänger nu hos Bror och Kerstin Antbäck i Varnhem, 2014.

[← Till sidans rubriker!](#)



Bild av tavla av Gunnar Lindström från Robert Vikström, ordförande Agda Österbergsällskapet - tavlan hänger hos en släkting.



Agaren i släkten Lindström, Steneric i Stockholm har fotograferat tavlan, 2014 - förmedlad via Per Nässén, släkt till Gunnar Lindström.



Hälltorps kvarndamm på 1930-talet. Dammen lag ovanför landsvägsbron c:a 250 m från kvarnen. Västergötlands Museum - bildarkivet/bildnummer: A145127:10 Fotograf: Nils Lann

Jämför tavlan ovan med motivet för fotot nedan och man kan ana att Gunnar använde motiv från sin närhet vid Tre Bäcker för sitt måleri!



Agaren i släkten Lindström, Steneric i Stockholm har fotograferat skiss ur Gunnar Lindströms efterlämnade skissbok - förmedlad via Per Nässén, 2014, släkt till Gunnar Lindström.

Gunnar tycks ha haft ett pågående samtal med döden i sitt konstnärsskap och i livet. Han blev 62 år gammal och dog av ett liv med mycket alkohol - hans alkoholism var svår att dölja, så den blev allmänt känd i vida kretsar.

Mail från Peter Nässén, 2015-05-23;

"Jag tänkte bara sända över ett nytt verk av Gunnar Lindström. Vi var uppe i Sthlm och hälsade på min kusin Steneric och hans fru Mai, och då fick jag välja en skiss ur det där blocket som Steneric fick efter Gunnars död 1959. Vi har nu ramat in skissen. Jag tycker den blev väldigt bra och jag är mycket glad över att få ha den på vår vägg!"



Stumfilmen Zorros märke - "The mark of Zorro"- med Douglas Fairbanks som Zorro, gjorde succé år 1920 och för vilken alltså Gunnar Lindström var stuntman/ersättare i flera filmer - se artikel nedan!



<-- [Till sidans rubriker!](#)

Artikel ur Film- och Bildjournalen, Nr 8, 1954, 1:a årgången

Han dög som Doug



Kanske har ni aldrig hört talas om honom, Gunnar Lindström. Men i Hollywood minns man ännu "the Swede". Han som gjorde stumfilmens mest halsbrytande scener.

Text: BJÖRN GRUNDELIOUS

Foto: BO DAHLIN

Det sitter en smärt, nästan tanig konstnär, och berättar om sitt liv för mej i sin ateljé i Skövde. Gunnar Lindström heter han. Att han är 56 år märks möjligen på att han skaffat sej de grå tinningarnas charm, i övrigt inte alls. I hans bruna ögon lyser blicken lika beslutsam som den måste ha gjort det året 1919, som ändrade hans liv.

Ty Gunnar Lindströms historia är ingen vanlig konstnärshistoria. Trots att de många taviorna på väggarna vittnar om en stark produktivitet får han finna sej i att det ändå inte är som konstnär man främst sysselsätter sej med honom. Nej, man vill gå tillbaka till det där året då

han hade oron i blodet och vände hemstaden Skövde ryggen.

— Han reser nog till Amerika! sa man i Skövde om studenten Gunnar Lindström för man anade att han hade sjutusan i kroppen. Det var så sant som det var sagt, kort därefter embarkerade den beslutsamme ynglingen fartyget »Stockholm» på väg till det stora landet i Väster. Hans föräldrar trodde att han hade ett jobb som väntade däröver men det hade han inte! Men han hade hundra kronor på fickan, två kappsäckar och gick klädd i damasker och home-spunkostym, det elegantaste man kunde uppleta. Se upp, en gentleman kommer till stan!

I San Francisco gick det med amerikansk fart. Gunnar Lindström kom till ett trävarubolag och slog en förman på käften redan första dan! Det var ett miss-tag, den unge svensken trodde han blivit förolämpad. Men i Amerika tas en smocka ofta som tecken på framåtanda, så Gunnar Lindström fick istället förflyttning till filialen i Los Angeles. Men den brödde han sej aldrig om att söka upp, ty nu välvde han andra och större planer!

På tåget till Frisco hade någon presenterat sej som hollywoodregissören Marshall Neilan och ställt arbete i utsikt. Det kom 21-åringen Lindström att tänka

(Forts. på sid. 33.)

Du kan läsa två separata kolumner text av det fortsatta reportaget här nedan
- bara klicka på vald fil - antingen 1. PNG, 2. JPEG eller 3. PDF:

[1 Tre Bäcker Gunnar forts text.png](#) 4 MB

[1 Tre Bäcker Gunnar text forts 2.png](#) 3.7 MB

[2 Tre Bäcker Gunnar forts text.jpg](#) 2.5 MB

[2 Tre Bäcker Gunnar text forts 2.jpg](#) 2.5 MB

[3 Gunnar Lindström.pdf](#) 376 KB

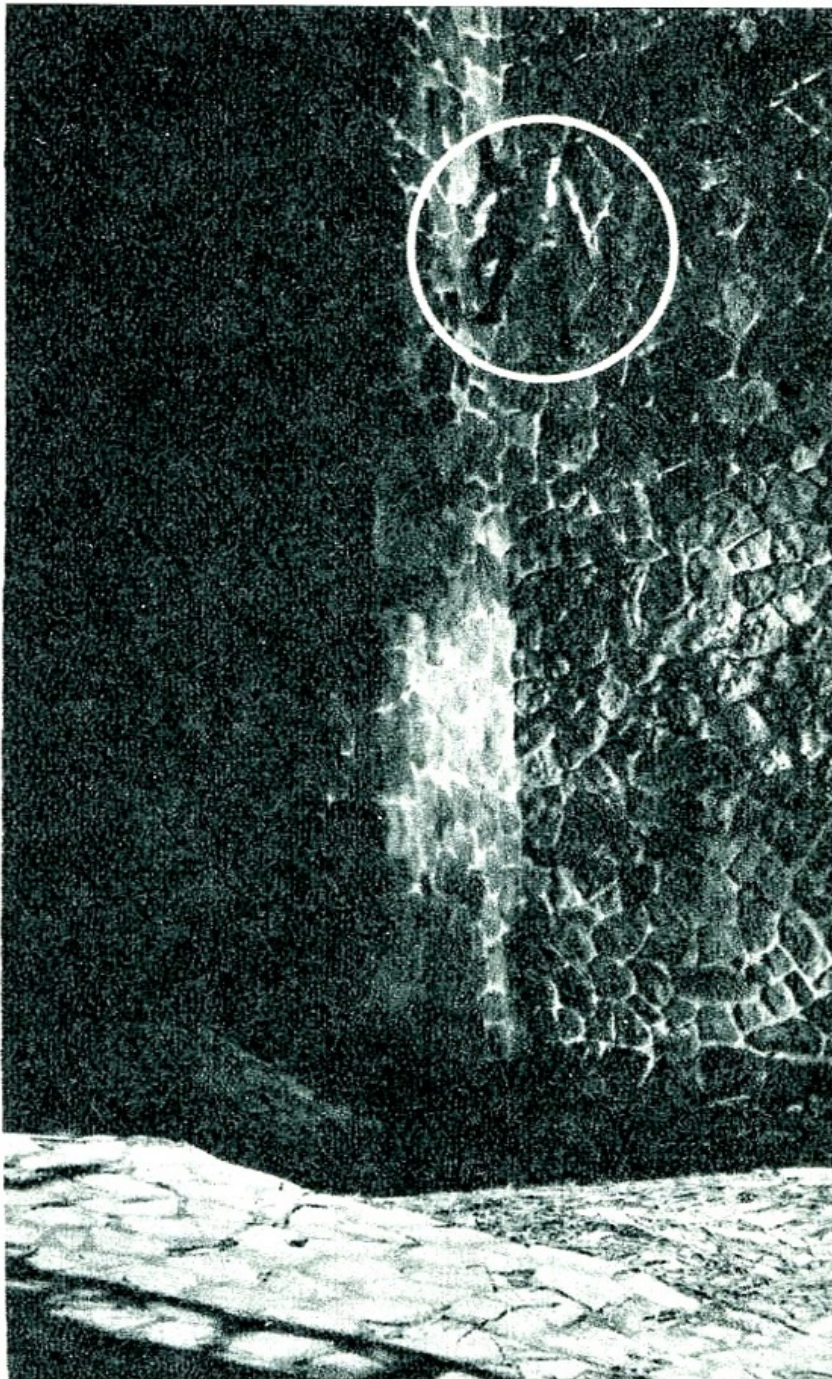
[3 Gunnar Lindström text forts 2.pdf](#) 354 KB



I »Svarta Piraten» dubblerade Gunnar Lindström både Fairbanks och en annan skådespelare och spelade dessutom en egen roll. Han signerade också alla kostymer och dekorer i denna film.



— Jag gjorde en huvudroll i Hollywood, berättar Gunnar Lindström. Det var i »Den som skrattar sist», en film som inte fick kosta mycket. Jag tror inte den kom till Sverige. Jag fick chans att provfilma för en annan film men tog den inte. Den som provfilmade istället var — Gary Cooper!



I »Robin Hood» fick Gunnar Lindström hoppa från de nio meter höga murarna på borgen istället för den »riktige» hjälten, som var Douglas Fairbanks.



På ena väggen i Gunnar Lindströms moderna konstnärslåda sitter signerade porträtt av tre stumfilmsstjärnor som påminner om tider som varit. Vem kan glömma sådana som Anna May Wong, Jolanne Johnston och Etta Lee? Gunnar filmade med dom i Fairbanksfilmen »Tjuven i Bagdad».



Ser han ut att vara 56 år? När man ser Gunnar Lindström i aktion med muskelstärkaren kan man mycket väl än i dag föreställa sej honom som den spännstige äventyrare han varit i många filmer.

[<-- Till sidans rubriker!](#)

Biografi Agda Österberg

Biografi - löst blad från utställningsbok om Agda Österberg tryckt i Skövde 1991, Skövde Konsthall

[<-- Till sidans rubiker!](#)

BIOGRAFI AGDA ÖSTERBERG

- | | |
|--|--|
| <p>1891 Född i Stockholm den 28 oktober.</p> <p>ca 1909–1911 Kvällsstudier vid Althins målarskola.</p> <p>1912–1914 Studier vid Tekniska skolans i Stockholm huvudavdelning Högre konstindustriell skola som möjliggörs genom telefondirektör H. T. Cedergrens stipendium från januari 1912–maj 1914.</p> <p>1916 Anställes som "mönsterritare" hos Föreningen Handarbetets Vänner (HV) i Stockholm, avancerar till "artist".</p> <p>ca 1915–1922 Verksamhet vid AB Str Erik's Lervarufabriker i Uppsala. Formger och dekorerar brukskeramik, bla hel servis hushållsgods 1917.</p> <p>1920 Deltar i HV:s utställning i Liljevalchs konsthall.</p> <p>Komponerar tillsammans med Maja Andersson mattor för Patentverket i Stockholm.</p> <p>1922 Svenska Slöjdföreningens och Kommerskollegium stipendium för fem veckors studier i Italien och Tyskland, bla vid Bauhaus i Weimar.</p> <p>1923 Deltar med textila verk i Göteborgsutställningen, bla med ryan "Djurgården", som senare inköps av Röhsska konstmuseet i Göteborg.</p> <p>1925 Deltar i Världsutställningen i Paris.</p> <p>Komponerar de två flösmattor, vilka ingår i Stockholms gåva till kronprinsparet. (Mattorna finns numera i Gustav Adolfs vardagsrum på Ulriksdal).</p> <p>1926 Deltar i HV:s utställning i Röhsska konstmuseet. Museet förvärfvar ryamattan "Djurgården".</p> <p>Slutar den 1 april hos HV och övergår till Libraria, "där hon redan under närmast föregående 2 à 3 år haft sin verksamhet samtidigt med sitt arbete hos Handarbetets Vänner".</p> <p>ca 1922–1933 Verksam vid Libraria i Stockholm. Från 1926 chef och konstnärlig ledare för ateljén.</p> <p>1927 Deltar i utställningen "Swedish Contemporary Decorative Arts" i New York, Detroit och Chicago med broderiet "Den heliga staden" och ryan "Djurgården" (tillhörig Röhsska konstmuseet, Göteborg).</p> | <p>1930 Ett sedan några år tidigare inlett samarbete med Axvalla-Varnhemsslöjd medför deltagande med mattor i Stockholmsutställningen. Besöker möjligen detta år, eller något tidigare, återigen Bauhaus, som nu flyttat till Dessau.</p> <p>1933 Lämnar Stockholm och bosätter sig i Villa Näs, Varnhem. Avyttrar Libraria. Övertar inom några år Axvalla-Varnhemsslöjd och inleder egen verksamhet med väveri och broderiateljé. Bland de första beställningarna på kyrklig textil är mässhakar för Lidköping 1934.</p> <p>1936 Gifter sig med konstnären Gunnar Lindström.</p> <p>Prins Eugen beställer matta till Waldemarsudde.</p> <p>1937 Deltar i Världsutställningen i Paris med broderiet "Johannes uppenbarelse" (nu tillhörigt Gustav Adolfs kyrkan, Borås).</p> <p>1939–40 Bygger i Varnhem huset Tre Bäckar med ateljé och väveri.</p> <p>1951 Skiljer sig från Gunnar Lindström. Kormattan i Varnhems klosterkyrka från detta år med temat Människans åldrar bär vittnesbörd om den personligt svåra tid som Agda Österberg genomgick.</p> <p>Tilldelas Illis Quorum, femte storleken för betydande konstnärlig gärning.</p> <p>Kerstin Persson knyts som medarbetare till Tre Bäckar.</p> <p>1965 Tilldelas Skaraborgs läns landstings kulturstipendium.</p> <p>1975 Tilldelas Västergötlands Fornminnesförenings förtjänstmedalj i guld.</p> <p>1977–78 Drar sig tillbaka från aktivt skapande. Ett långt, verkamt konstnärskap med otaliga kyrkotextilier, bildvävnader, golvbönder, mattor och annan brukstextil är fullbordat.</p> <p>1987 Död den 30 maj.</p> |
|--|--|

Klicka på texten för tydligare läsning!

Axevala-Varnhemsslöjd & Tre Bäckar; artikel i Varnhemsbygden 1990 av Ing-Britt Holm, Ljungstorp

Foto utställningslokalen Axevala-Varnhemsslöjd vid branden 1979



Utställnings- och försäljningslokalen för Axevala-Varnhemsslöjd färdig 1931, ritad av Axel Forsén och byggd av Nils Lann. Här sekunder från att för alltid utplånas i Varnhemsbranden 1979.

Se mer om gamla Församlingshemmets öde vid branden - www.saj-banan.se/ Klicka på länken och vänta tills bilden stannar på skärmen!

(Bild från Margaretha Dahlin, Varnhem 2013 - copyright)

Med start i Axvall och bildandet av "Axevala-Varnhemsslöjd"

Rektor Georg Arninge vid Skaraborgs läns folkhögskola i Axvall, startade en hemslöjdsverksamhet år 1927 i Västgöta Regementets byggnader. Denna verksamhet omvandlades 1931 till ett omfattande företag, under namnet Axevala-Varnhemsslöjd (i form av en ekonomisk förening u p a).

Den första styrelsen betod av följande personer:

Landshövding Axel Ekman, ordförande
Landshövdingenskan fru Marianne Ekman, vice ordförande

Domänintendent B Ekberg, sekreterare
Ryttmästare G A Klingspor, ledamot samt
som verkställande direktör rektor Georg Arninge

Suppleanter var länsarkitekten Allan Berglund samt friherrinnan Klingspor, Hälleknis.

I januari 1931 är en ritning under utarbetning för den planerade utställningslokalen i Varnhem inför turistsäsongen.

Länsstyrelsen fastställer att Axevala-Varnhemsslöjd u p a får tillstånd att förvärva 1/2 mantal Klostret Trädgården Nr 15 i Varnhems socken om 1 046 kvm, vilket föreningen köpt den 12/10 1930 för 1 595 kronor.

Klipp från 22 juli 1931 Skara Tidning;

"Utställningsbyggnaden i Varnhem öppnas. För Axevala- Varnhemsslöjd har under vårens och sommarens lopp efter ritning av **arkitekten Axel Forsén**, Göteborg, i omedelbar närhet till Varnhems Klosterkyrka och utmed landsvägen Skövde-Skara uppförts en utställnings- och försäljningsbyggnad, som i söndags öppnades för sitt ändamål. Byggnaden som uppförts av **byggmästare Nils Lann**, Varnhem inrymmer en utställnings- och försäljningslokal med så gott som hel glasvägg mot söder. Framför fasaden har ordnats en plantering.

Öppningen ägde rum under stor tillslutning av intresserade från olika delar av landskapet. Bland de närvarande märktes bland annat **riksantikvarien Sigurd Curman**. Med stort intresse studerade de församlade alstren vid vernissagen. Axvalla folkhögskola representerades av kollektioner av möbiltyg, dukar, draperier, väggbonader, röllakan och mattor i flossa och rya mm.

AB Libraria, Stockholm, utställde antependium, mässhakar och en del andra kyrkliga utensilier." Redan här fanns **Agda Österberg** med i utvecklingen!

Byggnaden som avses är den byggnad som senare blev **Varnhems församlingshem** innan nuvarande församlingshem byggdes.

Axel Forsén och Sigurd Curman ledde också arbetet med kyrkans renovering och klostermuseets anläggning fram till 1927.



Tre Bäckar vid färdigställandet 1940 från norr med Sydbjällingen i bakgrunden. Bild från Varnhemsbygden 1990.

Tre Bäckar som det byggdes och stod klart 1940 - en mindre byggnad än efter senare utbyggnader.

Tidningsnotis Skara Tidning den 5 januari 1932:

"Axevala-Varnhemsslöjd får nya beställningar. Varnhemsslöjden har i dagarna fått beställning på tre stora handknutna flossmattor av Svenska Amerikalinjen för motorfartyget Gripsholm. Att levereras i början av februari innan båten anträder sin Västindienresa.

Dessutom har beställts en jättematta i handknuten flossa av Göteborgs Systembolag för dess direktionsrum. För närvarande är under arbete en hel serie mattor andra textilier för Skara Stadshotell och Stadskällaren i Skara. Dessa senare mattor utföres i Ava teknik, vilken som bekant är rektor Arninges speciella nyhet inom textilområdet. För närvarande sysselsättes ett 25-tal personer."

Agda Österberg erbjöds anställning i Axevala-Varnhemsslöjd av landshövdingen - köper sedan företaget

Agda Österberg, då i Stockholm, hade fått kontakt med rektor Arninge och gjort en del mönster åt honom. Till Stockholmsutställningen 1930 designade hon tre mattor, som vävdes i Axvall. Hon ägde då den då välkända firman Libraria i Stockholm och arbetade med kyrkotextilier. Hon var inte helt nöjd med den utveckling hon hade tänkt sig i samverkan med bokförlaget Libraria från vilket hon hade tillstånd att använda namnet.

Då landshövdingen i Skaraborgs län, Ekman, ordförande i styrelsen för Axevall-Varnhemsslöjd, erbjöd henne anställning i företaget, överlät hon Libraria 1931 och slog sig ner i Västergötland för att till början designa mattor.

Det visade sig att företaget Axevala-Varnhemsslöjd inte var så ekonomiskt bärkraftigt, så efter några år bestämde hon sig för att köpa den 1935. Hon kallade firman Firma Agda Österberg. tekniken med Avaflossa fick Agda Österberg ta med i köpet - men inte namnet. Hon kallade flossan för "Criterion" och utvecklade den vidare.

Efter köpet tog hon ner en vävlärlarinna och en brodös från Stockholm och med deras hjälp fick hin firman på fötter!

Hon anställde unga flickor från bygden, som lärdes upp i yrket och snart kunde hon uppvisa skickliga medarbetare.

Rektor Arninge hade hjälpt henne att få hyreskontrakt på Villa-Nås, dit hon flyttade 1933. På Villa-Nås startade hon en broderi-ateljé. Där arbetade sedan fem flickor från bygden som brodöser. Bland dessa första flickor var Britta Pettersson, född Nilsson från Åsa. Då, 1934, var hon 14 år och hon följde med till Tre Bäcker när det byggdes och arbetade där ända till 1947 då hon slutade.

Agda Österberg gifte sig 1936 med Gunnar Lindström - känd som filminredningsexpert i Hollywood och målare. De började arbeta tillsammans i ett gemensamt företag som de kallade Agda Österberg-Lindström.

Nu tog militären tillbaka barackerna de hållit till i Axvall, då de behövde dem för eget bruk. Då köpte de tomten vid Hålltorps kvarn i Varnhem och byggde där för att få allt under ett tak. Tre Bäcker stod helt färdigt 1940-41.



Interiör från den stora hallen på 1960-talet.

Foto: Kerstin Persson

Bild från Varnhemsbygden 1990.

Gösta Lundblad var anställd som vävare i Axvall och han följde med till Varnhem. Han hade börjat hos Arninge som tonåring och han kom att arbeta på Tre Bäcker fram till sin död 1988. Ett femtioårigt arbetsliv med vävning och textilier!

Karin Österberg - syster till Agda - kom ner från Stockholm och en anställning på Libraria, där hon fortsatt arbeta som brodös. På Tre Bäcker kom hon att arbeta med inköp och dessutom sydde hon albor och broderade kollektthåvar.

Under 1950-talet arbetade Monica Bertilsson med arbetsritningar - hon har sedan haft egen ateljé i Vara - åt Agda Österberg. Till dessa tog hon ut färgerna. Då var det väldigt mycket mattbeställningar. Det avtog sedan på 1960-talet. Då satsades det istället på väggvävnader, som ryssväv och röllakan, vilka var de stora alstren.

Kerstin Persson berättar att hon började arbeta på Tre Bäcker 1951. Hon gjorde då mönster till alla mässhakar och antependium. De stora mattorna och väggvävnaderna ville Agda Österberg göra själv. I början gjorde Kerstin i första hand efter Agdas skisser.

Kerstin Persson hade fem år på Slöjdföreningens skola i Göteborg och ett år på ateljé i Köpenhamn och därefter hade hon arbetat som slöjdassistent i Göteborg. Hon hade ett gott samarbete med Agda, även om de kunde ha olika åsikter.

Agda Österberg kunde åka ut till någon kyrka som beställt någon textil, för att på plats se på färgskalan och efter det gjorde hon en enkel skiss. När hon kom hem lämnades till Kerstin med orden "så här ungefär ska det vara, gör nånting av det" och så arbetade Kerstin fram det som skulle göras.

Kerstin och Agda hade olika stilar med passade ändå ihop. De hade inte samma färgskala. Agdas färger var starka, mera sprakande, medan Kerstin arbetade med mildare och lugnare färger.



Rode Johansson, Vibonätt och Kerstin Persson med en mässshake i slutet av 1950-talet. Bild från Varnhemsbygden 1990.



Agda Österberg år 1963 i kvarnåran nära grunden till den gamla kvarnen som blivit simbassäng. Foto Kerstin Persson. Bild från Varnhems- bygden 1990.

På 1940-talet var det mycket påkostade broderier. Många guldbroderier. Det var vanligt med s k "Japanguld", vilket är riktigt bladguld som är pålagt en silkeskärna till en tråd som är mycket dyrbar! Numera svårt att få tag i och används idag bara till renovering av äldre broderier.

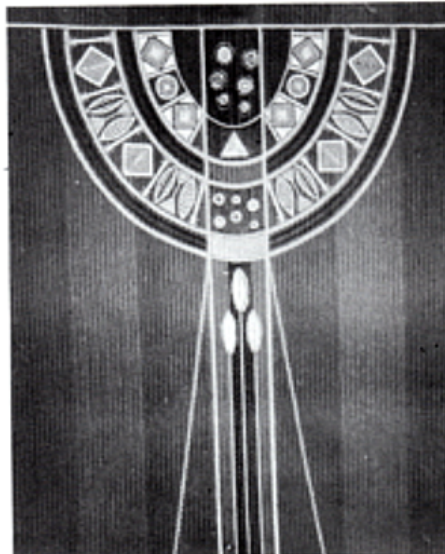
Kerstin berättar att det tog lång tid att brodera en mässshake, flera veckor, då det är svårt att brodera med denna tråd.

Agda Österberg tyckte om att ha mycket folk omkring sig. Öppet hus där gäster kunde komma och gå. Hon ordnade fester och personalfester på hela teman. Det var sagolandet med utklädda sagofigurer ur tusen och en natt. Det var en 1800-tals bal, där man hyrde uniformer till herrarna och fina bälklänningar till damerna. Dansprogram tillverkades. Agda älskade att ägna sin tid åt detta!

På 1950-talet ordnade Kerstin Persson och Monica Bertilsson dansskola på Tre Bäckar. Det började med pojkarna som arbetade där. Bengt Jonsson, Gösta Lundblad och Ingemar Johansson. Så tillkom några ytterligare från Ljungstorp. Danslektionerna var först i källarvåningen på spänngolvet. Men sedan kom det fler både flickor och pojkar från Varnhem, då fick man flytta ut i den lilla byggnaden. Som avslutning på lektionen fick de gå in till köket och få te med knäckebröd, smör och ost, vilket Agda bjöd på.

I väveriet som var inrymt i nedervåningen fanns det sex vävstolar, varav tre kunde vävas mattor i. På de mindre vävde man dukar och lite mindre saker. I den största vävstolen kunde det vävas mattor på 5,5 meters bredd. Då måste de arbeta två och två och de kunde också vara tre och tre som vävde. Senare blev det inbyggt tryckluft i vävstolen för att underlätta för den som vävde, eftersom det var tungt arbete som kunde ge skador i ryggen. Den stora vävstolen byggdes då prins Eugen beställde en stor matta, eftersom det då inte fanns någon vävstol som klarade måtten.

1983 installerades en maskinvävstol för tyger med ett invecklat system för att kunna väva på samma sätt som



Masshake ca 1963 samt detalj av ett antependium. Foto Kerstin Persson. Bild från Varnhemsbygden 1990.

när tygerna vävdes för hand. De som arbetade på Tre Bäcker fick alltmer lära sig att göra allt i textilier från vävning till broderi och vitsömnad, samt till att sy albor. Arbetet blev mer omväxlande och gav större effektivitet, då arbetet inte stannade upp någon avdelning om det var lite att göra just där.

Firma Agda Österberg, Tre Bäcker (som den hette då) överläts 1974 till Ella och Börje Österberg. Deras son Ulf Österberg övertog firman 1988, som då blev till namnet Tre Bäcker.

Kerstin Persson blev då också konstnärlig ledare. Hon berättade, som exempel hur hon inför arbetet med en vävnad till Posten i Skövde, tidigt på morgonen 1983 åkte till Skövde för att rita skisser och fotografera, innan staden vaknade och all trafik kom igång. På vävnaden blev det posthuset, museet och kyrkan vid Hertig Johans Torg, Boulognerrestaurangen och brevbärare samt brevduvan.

Det kom beställningar från församlingarna till deras församlingshem och då ville kunden ha någon bild från bygden eller något som funnits i historien. Det gällde att göra olika förslag, skisser och färgställningar, en fyra, fem stycken att välja på.

Många gånger var det gamla kunder som redan hade någon textil från Tre Bäcker. Då kunde Kerstin Persson gå till det arkiv som fanns ända från 1930-talet och plocka fram tygprover, broderigarn och skisser. Med detta som underlag arbetade hon fram ett nytt förslag. Det kom beställningar från hela landet, rätt mycket från de norra landskapen, men även mycket från västra Sverige förstås.

Att Tre Bäcker även var ett turistmål kunde man se under sommaren, då det var många bussresenärer som gjorde ett besök där. Resenärerna blev då guidade runt under pågående arbete. Det kunde bli fyra eller fem sällskap under en dag, när det var säsong för bussresor. Detta kunde också ge nya beställningar tex beställdes på det sättet en stor matta till den nya Missionskyrkan i Nässjö, Småland.

(Hela artikeln är Ing-Britt Holms, Ljungstorp, efter intervjuer med flera människor, i Varnhemsbygden 1990, tidningsklipp framtagna av Alf Brage, Ljungstorp - artikeln lätt redigerad 2013 av Kent Friman)

Ett broderi växer fram. Foto Kerstin Persson

[<-- Till sidans rubriker!](#)



Tre Bäckar efter Agda

När Agda Österbergs konstnärliga gärning gick mot sitt slut övertogs verksamheten vid Tre Bäckar av Agdas bror Frans' son Börje Österberg.

Textilkonstnärinnan Kerstin Persson, som varit knuten som medarbetare till AÖ från 1951, var konstnärlig ledare vid Tre Bäckar under denna tid och fram till år 2004 då all verksamhet vid Tre Bäckar upphörde. Kerstin Persson avled 2009.

Kerstin Persson arbetade framförallt med de kyrkliga textilierna under åren med Agda.



(Bild och text med tillstånd från Agda Österberg-sällskapet)

Akvarell av Hålltorp (Lilla) av Kerstin Persson som en återkoppling till historien nära platsen där hon verkade.

(Publiceras med tillstånd av nuvarande ägaren Verna Andersson, Ljungstorp, 2013. Foto Verna Andersson, copyright)



En växande marknad med ökat intresse

ÖSTERBERG, AGDA, Varnhem 1950-tal. Matta, röllakan. Söld för 150 000 SEK. 2012

- See more at: <http://goteborgsauktionsverk.se/vi-soker-modern-design/#sthash.DA9r409m.dpuf>

Agda Österbergs liknande textilier/mattor har sedan dess sålts för runt 160 000 kr vid olika tillfällen hos olika auktionshus av de verk som lagts ut till försäljning och har en stark amerikansk publik.



[<-- Till sidans rubriker!](#)

Kunskapens träd på gott och ont

Ännu ett verk av Agda Österberg, som Bengt Jonsson medverkat till som vävare. Hängde i fonden på det gamla biblioteket i Lidköping.

(Vykort förmedlat av Bengt Jonsson, 2013)

[<-- Till sidans rubriker!](#)

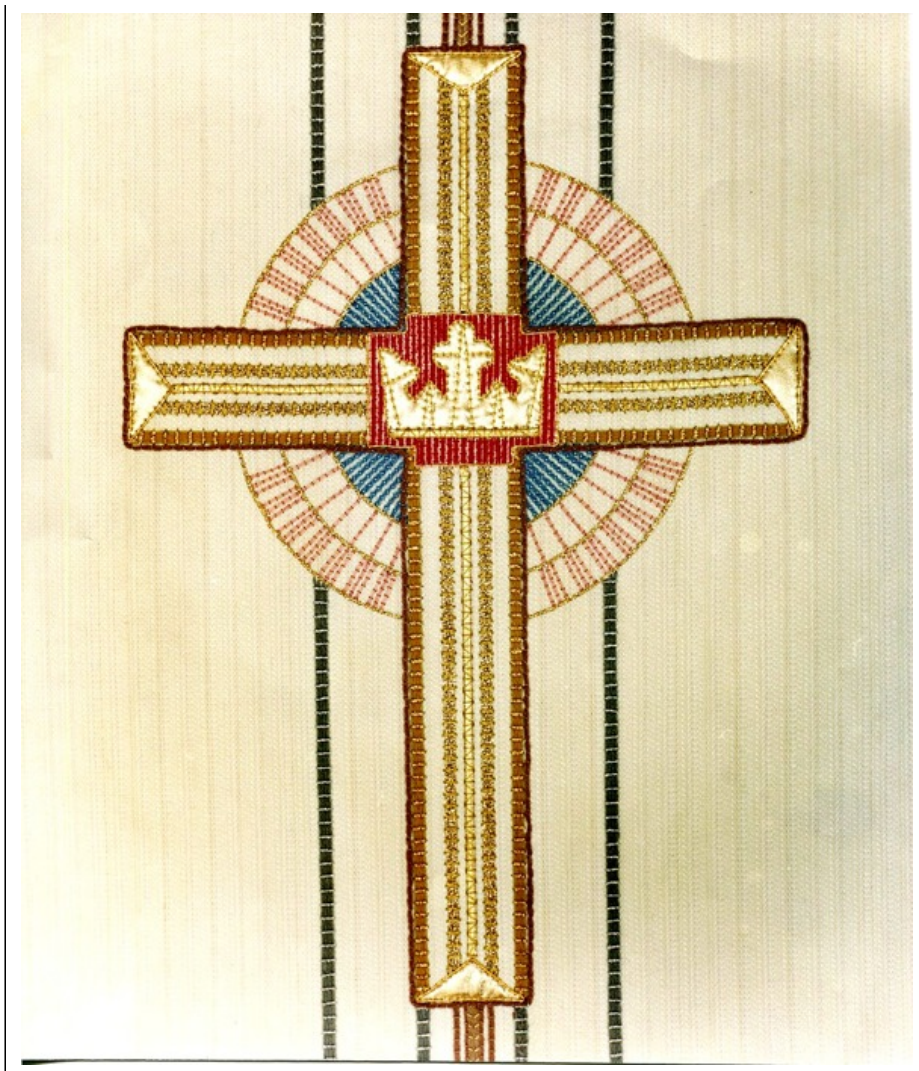


Vykort av AB Belero, Helsingborg. Agda Österbergs "Kunskapens träd på gott och ont". Foto Foto-Centrum, Lidköping.

Ett textilarbete utfört av Inga-Lill Jonsson via konstnärens direktiv

Ett foto förmedlat av Bengt Jonsson 2013 av ett av hans frus vackra arbeten utifrån Agda Österbergs "ritningar" och direktiv. Ett fantastiskt hantverk. En mässhake som idag finns i någon kyrka, troligen i Västergötland. Om någon vet - hör gärna av er via [kontaktsidan!](#)

[<-- Till sidans rubriker!](#)



Från arbetsplatsen Tre Bäckar



Ett vävargång 1942 med 25-årsfest för Nils Larm. Från vänster Gösta Lundblad, person 2 och 3 i bakre raden är okända, nr 4 Märta Persson, 5 Gun Mellblom och i främre raden finns från vänster Britta Löfgren, Iris Olsson och födelsedagsbarnet Nils Larm med okänd längst till höger på bilden.

Från vänster Britta Löfgren, Gösta Lundblad och Iris Olsson 1943 i Tre Bäckars nedre rum för lite grövre arbeten på mattorna - se också nedan!



Dessa bilder nedan är från Bengt Jonssons privata album - lämnade 2013 och från 1950-talet.

Läs mer om Bengt Jonsson som en av fem generationer på gården Ivarstorp, Ljungstorp - [klicka här!](#) eller gå in på rubriken; [A. 11 Ivarstorp](#)



Bengt Jonsson född 1931, den siste i släkten Jonsson på Ivarstorp, arbetade på Tre Bäcker mellan åren 1947 - 1963, huvudsakligen som vävare och ibland med andra uppgifter. Han har deltagit i många av de stora textila verken av Agda Österberg. Här sitter han med stolthet på den största mattan han var med och vävde. "Livsvandringen"/ "Livets åldrar" i Varnhems klosterkyrka. Han har därefter varit med att tvätta mattan på Tre Bäcker under senare år.

Även hans maka, Inga-Lill Jonsson född 1929, som arbetade på Tre Bäcker mellan 1950 - 1993-02-26, fanns med som medarbetare på denna stora textil, 12 meter lång och vävd 1951.

Mattan vävdes för att bli färdig inför Kungäbesöket i Varnhem 1951 och i vävningen av klosterkyrkans matta var även praktikanter involverade. De ordinarie vävarna fick skjuta på semestern för att mattan skulle bli färdig till Eriksgatans besök i Varnhem.

(Bild från Bengt Jonsson, 2013)

[<-- Till sidans rubriker!](#)

Några foton från Bengt Jonssons arbetsplats på Tre Bäcker;

I vävateljen.



*Framför
garnhyllan.*



*Agda Österberg
och hennes syster
Karin höll ofta
stora fester för
personal och folk i
bygden.*

*Här en lusse-
fest för personal på
1950-talet, med en
del av Agdas
konst på
fondväggen.*

(Uppgifter och bilder
Bengt Jonsson, 2013)



*Stora salen med
konst på väggarna
och den stora
mattan var ofta
platsen för fester-
na.*

*Ofta gjordes stora
omändringar i
både möblering
och konstinstalla-
tioner inför sådana
fester.*

(Info Agda Österberg-
sällskapet)



Personalen hade också tillgång till den bassäng som skapats av den forna kvarngrunden!

Till höger ses Bengt Jonsson inta sin lunch.



Bengt Jonsson som spikar fast en nyvävd matta i golvet med galvaniserad spik innan den tvättas. En ram gjordes innan tvätt för att hålla formen. När Klosterkyrkans matta tvättades senast gjordes det på tre Bäckar. Förutom Bengt Jonsson skurades den av Börje Österberg, Kennet Johansson (bördig från Ljungstorp Vibonet) och Sten Arvidsson som också bott i Ljungstorp. Fotograf Stig Johannesson som var gift med en brorsdotter till Agda.

(Fotot finns i Tre Bäckars arkiv.)

Bengt Jonsson och Gösta Lundblad som limmar mattor som dom tvättat på Tre Bäckar. Limmet har dom kokat i den stora konserveringsapparaten. Mattorna limmades för att hålla formen och bli användbara. Fotograf Stig Johannesson som var gift med en brorsdotter till Agda.

Gösta pensionerades 1982 efter 45 år i den stora vävstolen! Den första matta han vävde gick till prins Eugen på Waldermarsudde - se när Prinsen var i Ljungstorp - [klicka här!](#)

(Fotot finns i Tre Bäckars arkiv.)

[<-- Till sidans rubriker!](#)



Tre Bäcker 2012 - som privatbostad för del av släkten

Samtliga foton nedan publiceras med särskilt tillstånd från fotograf Eva Bäcklund, Göteborg och bilderna har förmedlats via Elisabeth Wikström. Fotona har av olika skäl getts en relativt låg upplösning.



Tre Bäcker idag - frontsidan mot riksväg 49 från gårdsplanen. Foto: Eva Bäcklund, copyright

Tre Bäcker idag - trädgårdssidan med den forna kvarnbäcken under träbro. Foto Eva Bäcklund, copyright



Tre Bäcker idag - den gamla kvarngrunden på andra sidan bäcken är vattenfylld. Idag som modern swimming-pool. Foto Eva Bäcklund, copyright

Tre Bäcker 2012 interiört



Tre Bäcker idag - "stora salen" som den ser ut idag med fortfarande stark prägel av Agda Österberg. Foto Eva Bäcklund, copyright.

Tre Bäckar idag - interiörerna blir fascinerande i detta speciellahus som varit både bostad, konstnärsateljé och tillverkningslokaler.

Foto Eva Bäcklund, copyright



Foto Eva Bäcklund, copyright

[← Till sidans rubriker!](#)



HÖGSTA ARKITEKTMODE IDAG, MEN DET HÄR ÄR FRÅN 1939! FAMILJEN HADE FUNDERINGAR PÅ ATT BYTA UT GLASPARTIET MOT NÅGOT MER UP TO DATE, MEN BLEV AVRÄDDA. DET ÄR SÅ TIOCKA GLAS OCH LUTTSKATT ENLIGT ATT DET VAL MOTSÄRAR DAGENS ENERGIÖKNINGER.

Från början var Tre Bäcker både bostad, väveriateljé och utställningshall i ett. Och arkitekten bakom den modernistiska skapelsen var ingen mindre än Agda Österberg själv.

– Hon gjorde en modell i kartong som hon sen utvecklade med hjälp av arkitekten Edvin Neuendorf, Skövde. Inspirationen kom från funktisrörelsen Bauhaus, berättar Nina Andersson som bor där nu tillsammans med maken Jan.

Via lite olika turer har Tre Bäcker hela tiden stannat i släkten.

– När Agda drog sig tillbaka på äldre dar tog hennes brorson, min mans pappa Börje Östberg, över verksamheten och drev den tillsammans med textilkonstnären Kerstin Persson till 2004.

Att Nina sedan själv skulle hamna på Tre Bäcker har med politik att göra. Hon är sekreterare på regeringskansliet i Stockholm.

– I början på 90-talets utbyggnad av datanätverken kom det ju i ropet att jobba på distans. Jag blev utsedd till pilot för att



ETT JÄTTEHUS OCH TVÅ HEKTAR TRÄDGÅRD. – MAN FÅR HA EN ENLIGT AMBITIONSNIVÅ FÖR ATT KLARA AV DET, SÄGER NINA ANDERSSON.

testa distansarbete och eftersom vi hade två små barn då - och bodde på Odengatan i centrala Stockholm med all trafik - så bestämde vi oss 1994 för att prova att flytta till Tre Bäcker och se, berättar Nina.

Det funkade och de bor kvar där ännu. Maken har egen firma inom finansbran-

RÄTA LINJER OCH FÖNSTER FRÅN GOLV TILL TAK. EN POPULÄR BYGGSTIL IDAG, MEN NÄR AGDA ÖSTERBERG LÄT BYGGA TRE BÄCKAR VID VARNHEM VAR DET DJÄRVT VÄRRE. ÅRET VAR JU 1939.

TEXT & FOTO Ulf C Nilsson

schen i Stockholm, men de bra kommunikationerna gör att det inte är något problem.

TRE BÄCKAR

Stället heter i och för sig inte Tre Bäcker utan anledning, för tre bäckar möts faktiskt i trädgården.

– Så barnen fick alltid ha flytväst på sig när de var ute i trädgården och lekte...

DE TRE BÄCKARNA ÄR EGENLIGEN TVÅ. DEN TREDE ÄR EN UNDERGÖRDELS KÄLLA SOM RINNAR UPP JUST PÅ DEN HÄR TIDEN.



<-- [Till sidans rubriker!](#)



"BONDIKÖKAN" AV BRITTA NEHMAN HAR I MÅNGA ÅR BUCIKAT UT OVEER DEN TVÅ HEKAR STORA TRÄDGÅRDEN.

Gott om plats är det både ute och inne. Trädgården är på två hektar och huset på 650 kvadratmeter. Till detta kommer en separat långa som till sommaren ska bli café.

– Det är roligt att ha så mycket plats när folk hälsar på. Fast man får ha en rimlig ambitionsnivå vad gäller städning och trädgårdsarbete.

På Agda Österbergs tid fanns till exempel en anställd trädgårdsmästare.

– Som tur är gillar vi att jobba i trädgården och att köra med röjsåg och elda ris har blivit några av mina favorithobby!

EN SPECIELL POOL

I trädgården finns även en swimmingpool med en speciell historia.

– Den var tidigare en kvarnhamn. Agdas make Gunnar Lundström jobbade på 20-talet mycket i Hollywood och såg ut lite som filmstjärnan Douglas Fairbanks.



AGDA ÖSTERBERGS MAKE HADE JOBBAT SOM STUNTMAN FÖR DOUGLAS FAIRBANKS. SPECIELT I VATTENSCENERNA. SÅ EN AV LANDETS FÖRSTA SWIMMINGPOOLS VAR ETT GIVET ATTRIBUT FÖR TRE BÄCKAR. EN TIDIGARE KVINNDAMMA VATTNET VAR ISKALLT, SÅ BASTUN I INTEL VAR I NOG OUNDGÅNGSIG. IDAG ÄR POOLEN UPPVÄRMED.

Han var dessutom en duktig simmare, så Gunnar blev stand-in för Douglas i filmsevenser där det skulle simmas. När så Tre Bäckar skulle byggas så tyckte han förstås att en swimmingpool hörde till. Så blev det. Tidigare matade den på med vatten från en av bäckarna, men vattnet var så kallt att den med tiden byggdes om till vanlig uppvärmd pool.

VÄVERIET ÄVVECKLAT

Liksom trädgården så rustas även huset upp i måttlig takt. Den tidigare personalmatsalen är nu vardagsrum och

några väggar har tagits bort för att öppna ytan ända till köket. På andra våningen har däremot Agdas stora showroom, där hennes vävnader presenterades för kunderna, bevarats i stort sett orört. Den jättelika vävstolen som krävde två mans besättning är däremot borta sedan länge.



DET STORA RUMMET PÅ ANDRA VÅNINGEN FUNGERADE SOM SHOWROOM FÖR VÄVERIETENS PRODUKTER. MUCON ÄR PETERSPILAT BEMÄD, INKLUSIVE BRITTA NEHMAN'S SKUFFLER SOM ALLTID STÅTT HÄR.

Ökade arbetskraftskostnader i Sverige och krympande ekonomi för kyrkorna som var stora kunder satte sina spår. Men huset gick ju inte lika lätt att flytta som arbetet.

– Det är väldigt stort och mycket är biutrymmen som är svåra att använda. Kerstin Perssons ateljé finns till exempel kvar och ser ut ungefär som den gjorde då hon jobbade här.



KERSTIN PERSSON TOG ÖVER EFTER AGDA ÖSTERBERG OCH HENNES ATJELÉ FINNS BEVARAD. IDAG FUNGERAR DEN SOM NINNIS KONTO, MEN KERSTIN'S SKISSER FÖR CIKA VÄVNADER FINNS ÄN PÅ VÄGGARNA.

ÄN IDAG FINNS GÄR-SÄGRET KVÄR, FÄRGSORTERAT PRECIS SOM DET VAR PÅ TRE BÄCKARS STORHETSTID.



AGDA ÖSTERBERG MÅLADE ÄVEN TAVOR OCH FLERA FINNS KVÄR PÅ TRE BÄCKAR, BLAND ANNAT DET HÄR MOTIVET.



AGDA ÖSTERBERG HADE MYCKET KONTAKT MED KÖP-RESNÄRERNA PÅ BOSTRÄND OCH DÄRFÖRAN FICK HON BLAND ANNAT DET HÄR GETHUDET AV GUNNAR NYLUND SOM OCKSÅ ARBETADE DÄR.

CAFÉ TILL SOMMAREN

Även källaren är speciell. Där finns ett upphöjt stort trägolv där färdiga vävnader nubbades fast och behandlades för att få exakt rätt mått och bli smutsavvisande. Idag används den inte till något speciellt.

Det gör däremot den separata lången som tidigare var Kerstins bostad. Där öppnar nämligen Ninas dotter Amanda Österberg café den 11 juni.



FÖR FEM ÅR SEDAN DREV AMANDA ÖSTERBERG CAFÉ PÅ TRE BÄCKAR. I SOMMAR ÄR DET NYPREMIER.



EN BIVANDE FICAKAS, CAFÉ TRE BÄCKAR ÅTERUPPSTÅR.



ETT 20-TAL SITTPATSER BLIR DET INOMHUS PÅ CAFÉ TRE BÄCKAR. TIDIGARE VAR DET HÄR KERSTIN PERSSONS BOSTAD.

– Jag tänker ha öppet onsdag till söndag hela sommaren och kommer att servera kaffe och kakor, men även lunchsoppa, berättar hon.

Amanda går på Södertörns högskola där hon läser konst, kultur, ekonomi och det kommer givetvis att sätta sin prägel på Café Tre Bäckar.

– Förutom traditionellt café blir det även ett galleri här.

Först att ställa ut blir fotografen Sebastian Eklund från Lerdala med sina naturbilder.

– Jag kommer även att sälja novellböcker, berättar Amanda.

Men huvudfokus ligger förstås på caféverksamheten. Det blir 20 sittplatser inne och en del utanför. Helt ny är inte satsningen. Amanda drev café här för fem år sedan som ett skolprojekt tillsammans med en kompis, så det är inte direkt någon okänd mark hon beträder.

– Min gissning är att det mest kommer att locka äldre besökare. Så var det i alla fall förra gången, berättar hon.